

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Gabriel Mărgărit Raicu, Rector
Universitatea Maritimă din Constanța
Str. Mircea cel Bătrân, nr.104, jud. Constanța

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 2946 / 3. FEB. 2025

RECOMANDAREA
Nr. 10 din 2025

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 16 alin. (1) și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, *Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, referitor la o posibilă încălcare a dispozițiilor art. 41 din Constituție, privind posibila încălcare a dreptului la muncă și la protecția socială a muncii după ce în presa locală din Constanța, au apărut mai multe articole potrivit cărora, studenții care finalizează studiile la forma de învățământ frecvență redusă la Universitatea Maritimă din Constanța, nu își vor putea susține examenul pentru obținerea brevetului de ofițer maritim. În acest sens, s-a avut în vedere articolul publicat de Constanta.info intitulat "Studenții UMC de la IFR rămân fără Brevet. Gabriel Raicu, rectorul UMC, minte prin omisiune¹", respectiv "Gabriel Raicu, gata să pună lacătul pe UMC, în loc să se alinieze la STCW"².*

În scopul verificării și clarificării situației expuse în articolul de presă, au fost întreprinse demersuri scrise către *Universitatea Maritimă din Constanța, Autoritatea Navală Română și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)*. Urmare a demersurilor efectuate au rezultat următoarele:

Agencia Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (denumită în continuare A.R.A.C.I.S.) a comunicat faptul că este o instituție publică autonomă, de interes național, care are competențe în domeniul evaluării externe în vederea asigurării calității educației de nivel universitar, postuniversitar, precum și de educație permanentă. Programele de studii universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență redusă și cele cu predare în limba engleză, din structura Universității Maritime din Constanța (UMC), au fost evaluate de ARACIS periodic, comunicând în acest sens calendarul evaluărilor. Îndeplinirea recomandărilor formulate de către comisia de evaluare externă este verificată în cadrul procesului de evaluare periodică, care se realizează din 5 în 5 ani. În cazul programelor de studii descrise mai sus, verificarea îndeplinirii recomandărilor se va realiza în anul 2027, respectiv 2028.

¹ <https://constanta.info/studentii-umc-de-la-ifr-raman-fara-brevet-gabriel-raicu-rectorul-umc-minte-prin-omisiune/>

² <https://constanta.info/gabriel-raicu-gata-sa-puna-lacatul-pe-umc-in-loc-sa-se-alinieze-la-stcw/>

În răspunsul primit se precizează faptul că la ARACIS nu au fost înregistrate sesizări cu privire la imposibilitatea de obținere a brevetului maritim sau a certificatelor de capacitate din partea studenților.

În ceea ce privește *cerințele pentru accesul în profesii reglementate*, acestea sunt stabilite de organismele competente, ARACIS neavând atribuții în acest domeniu. Programele de studii universitare invocate conferă o calificare care permite angajarea absolvenților și pentru alte ocupații decât cele care intră în sfera de reglementare a Autorității Navale Române.

Autoritatea Navală Română (denumită în continuare A.N.R.), a precizat faptul că această instituție are obligația de monitorizare a formelor de pregătire aprobate desfășurate la Universitatea Maritimă din Constanța (UMC), pentru îndeplinirea criteriilor stabilite prin Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 1354/2007, această obligație fiind îndeplinită în strictă concordanță cu prevederile art. 16 din Ordin.

Planurile de învățământ sunt elaborate de UMC, iar modificările acestora sunt exclusiv în sarcina universității, cu condiția respectării prevederilor Convenției STCW în privința formării profesionale a viitorilor ofițeri de marină, prin respectarea modelelor de curs stabilite de Organizația Maritimă Internațională (IMO) și adoptate ca standard de conformitate, prin Ordinul 1354/2007.

Toată corespondența între comisia de verificare a ANR și UMC a fost purtată la nivel instituțional și a avut la bază prevederile legale, urmare a analizei documentelor și a verificărilor de la sediul UMC. S-a constatat astfel că UMC nu a respectat conformitatea cursurilor pentru formarea profesională a ofițerilor de marină în conformitate cu cerințele cap. II și III din Convenția STCW.

Opțiunea de pregătire a unor viitori ofițeri de marină aparține exclusiv universităților, care trebuie să supună aprobării ANR organizarea și desfășurarea formei de pregătire, pentru verificarea conformității cu standardele prevăzute de Convenția STCW, potrivit prevederilor Ordinului Ministrului Transporturilor nr. 1354/2007. Constatările comisiei de verificare au fost transmise către UMC imediat după verificările care s-au desfășurat urmare a solicitării de aprobare numai pentru cursurile formei de învățământ cu frecvență în limba română.

Dosarele de aprobare pentru ciclul 2023-2027 sunt în acest moment din nou în analiză, ca urmare a răspunsului Universității la observațiile anterioare ale ANR și vor fi soluționate în timp util, astfel încât să poată fi rectificate eventualele observații sau neconformități. Formele de pregătire pentru specializarea navigație, electromecanică și electrotehnică, cu frecvență în limba română, au fost aprobate parțial, cu observații. Cerințele ARACIS sunt obligatorii pentru desfășurarea activității Universității, iar îndeplinirea cerințelor Convenției STCW pentru formarea viitorilor ofițeri de marină sunt complementare, fiind verificate de către ANR la solicitarea unei instituții de învățământ superior.

Aprobarea ARACIS se efectuează pentru evaluarea calității educației oferite de instituțiile de învățământ superior, pe baza criteriilor stabilite, ca urmare studenții absolvenți dobândind diploma de inginer, iar aprobarea conformității cu STCW se face în baza modelelor de curs IMO, ce le conferă studenților dreptul de a participa la examenul pentru obținerea brevetului de ofițer maritim.

Soluția pentru studenții de la forma de învățământ cu frecvență redusă este exclusiv la latitudinea UMC, prin propunerea unui plan pentru aceștia, care să satisfacă cerințele legale, lucru de altfel discutat cu reprezentanții Universității.

Universitatea Maritimă din Constanța (denumită în continuare UMC) a comunicat faptul că universitatea respectă toate prevederile legale și toate standardele internaționale relevante și va întreprinde în continuare toate acțiunile necesare pentru protejarea drepturilor și intereselor legitime ale tuturor studenților și absolvenților săi. Universitatea este acreditată instituțional de către ARACIS, pentru toate formele de învățământ oferite, inclusiv IFR, având calificativul "Grad de încredere ridicat" din 2022. Absolvenții formelor de învățământ cu frecvență redusă (IFR) ai Universității au obținut din partea Autorității Navale Române, timp de aproape două decenii, brevete corespunzătoare de ofițer punte, ofițer mecanic și ofițer electrician. Majoritatea studenților înscriși la aceste forme de învățământ dețin deja carnete de marinar și certificate de capacitate eliberate de Autoritatea Navală Română și efectuează voiaje internaționale. Stagiile lor de practică sunt recunoscute de către această autoritate, ceea ce arată încă o dată calitatea și relevanța educației oferite.

Pentru lămurirea situației evocate universitatea susține că este în permanent contact cu Autoritatea Navală Română, Ministerului Transporturilor, cât și cu Ministerului Educației.

Ministerul Educației subliniază că absolvenții în cauză beneficiază de toate drepturile ce li se cuvin conform legii. În acest sens, Ministerul Educației s-a adresat Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, pentru analizarea și identificarea demersurilor necesare pentru garantarea recunoașterii drepturilor tuturor persoanelor aflate în situația descrisă.

Analizând răspunsurile primite, s-a considerat oportună revenirea cu adresă scrisă la Autoritatea Navală Română în vederea clarificării situației existente în anul universitar 2023-2024, la Universitatea Maritimă din Constanța și ca urmare ne-au fost comunicate suplimentar următoarele:

Modalitatea în care s-a realizat obligația de monitorizare permanentă a respectării condițiilor în baza cărora au fost aprobate formele de pregătire și modul de derulare a acestora, inclusiv calificarea și experiența personalului didactic și ale instructorilor, precum și baza tehnico-materială de care dispune Universitatea Maritimă din Constanța s-a realizat conform Ordinului Ministrului Transporturilor nr.1354/2007 în strictă concordanță cu prevederile art.16 din ordin, numai pentru formele de învățământ aprobate de către Autoritatea Navală Română, conform documentației depuse la momentul aprobării.

Verificarea formei de învățământ cu frecvență redusă și aprobarea care poate rezulta în urma verificării se face numai prin depunerea unei cereri din partea UMC însoțite de dosare care conțin planuri de învățământ, programe analitice/fișe de disciplină/orare pentru cursurile cu competențe în STCW, inclusiv acte doveditoare a competențelor cadrelor didactice care desfășoară aceste cursuri pentru fiecare facultate în parte, așa cum prevede OMT nr. 1354/2007.

Din cauza faptului că Universitatea Maritimă Constanța nu a depus nicio cerere de aprobare cursuri pentru perioada 2023 - 2028 pentru formele de învățământ cu frecvență redusă și nici pentru forma de învățământ cu frecvență în limba engleză, dar neexistând nici pentru perioada anterioară 2018 - 2023, Autoritatea Navală Română a emis adresa cu nr. 25047/20.03.2024.

În faza inițială de depunere a cererilor oficiale din data de 06.11.2023 pentru aprobarea cursurilor cu frecvență în limba română pentru facultățile de Navigație, Electromecanică, Electrotehnică și în urma analizei documentelor pentru cele 3 specializări, UMC a fost informată în luna ianuarie 2024 că nici una din cele 3 aprobări solicitate nu îndeplinește condițiile minime a prevederilor STCW. În urma rectificării de către UMC a programelor analitice prin care s-a demonstrat îndeplinirea prevederilor STCW, prin modelele de curs IMO 7.01, 7.02, 7.03, 7.04, 7.08, ANR a aprobat în data de 14.03.2024 pentru o perioadă de 5 ani desfășurarea cursurilor la forma de învățământ cu frecvență în limba română pentru toate cele 3 specializări (Navigație, Electromecanică și Electrotehnică), nefiind aprobat și modulul de limba engleză pentru specializările menționate nefiind îndeplinite criteriile IMO stipulate în modelul de curs IMO 3.17, care ulterior a fost aprobat în data de 03.10.2024 în urma rectificării planurilor de învățământ și a programelor analitice.

*La data prezentei UMC Constanța deține aprobare din partea ANR numai pentru cursurile formei de învățământ cu frecvență în limba română, nu și pentru formele de învățământ cu frecvență redusă în limba engleză. Planurile de învățământ pentru anul 2024-2025 au fost aprobate numai pentru forma de învățământ cu frecvență în limba română, conform documentației depuse de Universitate. În prezent **numai studenții care au absolvit o formă de învățământ aprobată de Autoritatea Navală Română, în cazul de față forma de învățământ cu frecvență în limba română, pot obține documente emise de ANR.***

În completarea răspunsului, ANR, subliniază că cerințele ARACIS sunt obligatorii pentru desfășurarea activității Universității, iar îndeplinirea cerințelor Convenției STCW pentru formarea viitorilor ofițeri de marină sunt complementare, fiind verificate de către ANR exclusiv la solicitarea unei instituții de învățământ superior. Aprobarea ARACIS se efectuează pentru evaluarea calității educației oferite de instituțiile de învățământ superior, pe baza criteriilor stabilite, ca urmare studenții absolvenți dobândind diploma de inginer, iar aprobarea conformității cu Convenția STCW se face în baza modelelor de curs IMO, ce le conferă studenților dreptul de a participa la examenul pentru obținerea brevetului de ofițer maritim.

În urma demersurilor efectuate, reținem incidența dispozițiilor Legii nr. 199/2023 a învățământului superior, Legii nr.1/2011 a educației naționale, OUG nr.42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile, Ordinului nr. 1354/2007 privind stabilirea criteriilor minime pe care trebuie să le îndeplinească furnizorii de educație, de formare profesională sau de perfecționare pentru a organiza și desfășura forme de pregătire și perfecționare aprobate, în vederea obținerii și menținerii valabilității brevetelor și certificatelor de capacitate a personalului navigant, coroborate cu art. 41 din Constituție, privind dreptul la muncă și protecția socială a muncii.

Concluzii:

Din analiza informațiilor transmise de către instituțiile sesizate, raportat la dispozițiile art. 41 din Constituție, privind dreptul la muncă și la protecția socială a muncii, putem concluziona faptul că situația expusă de mass media se confirmă, astfel că Universitatea Maritimă Constanța nu a depus nicio cerere de aprobare cursuri pentru perioada 2023 - 2028 pentru formele de învățământ cu frecvență redusă și nici pentru forma de învățământ cu frecvență în limba engleză, această cerere neexistând nici pentru perioada anterioară 2018 – 2023.

În luna martie 2024, Autoritatea Navală Română a emis o înștiințare prin care aduce la cunoștința UMC faptul că diplomele de studii, adeverințele sau orice alte documente eliberate studenților instituției și care au dobândit calitatea de student începând cu anul universitar 2023-2024 sau care au calitatea de student în anul II, III sau IV în cadrul *formelor de învățământ fără frecvență sau cu desfășurare în limba engleză, nu vor fi recunoscute de către Autoritatea Navală Română* în vederea emiterii brevetelor sau certificatelor de capacitate sau înscrierii pentru susținerea examenelor de promovare. Prin urmare numai studenții absolvenți până în anul 2023 ai formei de învățământ cu frecvență redusă (IFR) pot susține examenele de obținere a brevetelor maritime.

Între UMC și ANR a existat o colaborare și o comunicare interinstituțională din care rezultă faptul că opțiunea de pregătire a unor viitori ofițeri de marină aparține exclusiv universităților. Acestea trebuie să supună aprobării ANR organizarea și desfășurarea formei de pregătire, pentru verificarea conformității cu standardele prevăzute de Convenția STCW, potrivit prevederilor Ordinului Ministrului Transporturilor nr. 1354/2007. Astfel că verificarea formei de învățământ cu frecvență redusă și aprobarea care poate rezulta în urma verificării se face numai prin depunerea unei cereri din partea UMC însoțite de dosare care conțin planuri de învățământ, programe analitice/fișe de disciplină/orare pentru cursurile cu competențe în STCW, inclusiv acte doveditoare a competențelor cadrelor didactice care desfășoară aceste cursuri pentru fiecare facultate în parte.

Invocarea împrăjării că formele de învățământ au fost aprobate de ARACIS și nu mai este nevoie de aprobarea acestora și de ANR este validă în parte, respectiv sprobarea ARACIS se efectuează pentru evaluarea calității educației oferite de instituțiile de învățământ superior, pe baza criteriilor stabilite, ca urmare studenții absolvenți dobândind diploma de inginer, iar aprobarea conformității cu STCW se face în baza modelelor de curs IMO, ce le conferă studenților dreptul de a participa la examenul pentru obținerea brevetului de ofițer maritim.

Reținem faptul că din luna martie 2024, situația trenează și nu este identificată nicio soluție de către universitate, mai mult decât atât, acesta a înmatriculat în continuare studenți la formele de învățământ cu frecvență redusă și în limba engleză, fără a informa studenții despre lipsa de aprobare din partea ANR a acestei specializări și consecințele care decurg din aceasta.

În acest context, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu dispozițiile art.15 alin.(2), art.16, și ale art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

- **Rectorului Universității Maritime din Constanța**, ca în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să dispună:
- în cazul studenților absolvenți și a celor care au calitatea de student în anul II, III sau IV în cadrul formelor de învățământ fără frecvență sau cu desfășurare în limba engleză întocmirea unei proceduri de lucru în scopul complinirii lipsurilor semnalate de ANR și acordarea studenților posibilitatea de a susține examenele de obținere a brevetelor maritime, fără a fi obligați la plata de costuri suplimentare, în condițiile lipsei vreunei culpe a acestora în producerea situației ocazionate de UMC,
 - în cazul studenților de anul I înmatriculați în anul universitar 2024-2025, informarea acestora cu privire la lipsa de aprobare din partea ANR cu privire la forma de învățământ și în funcție de caz să se ofere posibilitatea transferului la forma de învățământ aprobată,

Rectorul Universității Maritime din Constanța, județ Constanța va informa în 30 de zile, Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Constanța, cu privire la însușirea recomandării și a măsurilor dispuse.

AVOCATUL POPORULUI,
Renate Weber

